

Hálózat

**MVM Démász Áramhálózati Kft.
Elosztói Üzletszabályzata**

M5. számú melléklet

A Korlátozási Rendelet Eljárási Rendje

A Korlátozási Rendelet Eljárás Rendje

Jogforrások

- A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET)
- A helyi önkormányzatok és szerveik feladat- és hatásköréről szóló 1991. év XX. törvény 65. § (1) bekezdése
- A villamosenergia-rendszer jelentős zavara és a villamosenergia-ellátási válsághelyzet esetén szükséges intézkedésekről szóló 280/2016 (IX.21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet)
- Üzemi Szabályzat

Az Eljárás Rend célja

A villamosenergia-rendszerben váratlanul, vagy előre láthatóan fellépő átmeneti, illetve tartós teljesítményhiány esetén a villamosenergia-fogyasztás csökkentése, vagy szüneteltetése, a rendszer teljesítmény egyensúlyának fenntartása, illetve helyreállítása érdekében.

Hatásos terheléskorlátozás alkalmazásával meg lehet előzni az erőművek üzemének és az energia rendszernek az esetleges összeomlását, így elkerülhetővé válnak a hosszú ideig tartó és nagy területre kiterjedő üzemzavarok.

A felhasználói terhelés korlátozások rendszere

A teljesítményhiány jellegétől függően az alábbi korlátozási típusok fordulhatnak elő:

- Előre nem látható (üzemzavari) villamos terheléskorlátozás
- Előre látható (hatósági) villamos terheléskorlátozás
- Területi terheléskorlátozás

Üzemzavari villamos terheléskorlátozás

Fajtái:

Frekvenciától független terheléskorlátozás (FKA)

Alkalmazására akkor kerül sor, ha hirtelen nagymértékű forrás oldali teljesítmény csökkenéssel járó üzemzavar következik be és ennek ellensúlyozása azonnali beavatkozást igényel. Az egyes fokozatok élesítésére, bénítására a Rendszerirányító ad utasítást.

Végrehajtása a MAVIR-ból történő indítással az üzemirányító szolgálatok rendszerein keresztül történik.

Frekvencia függő terheléskorlátozás (FTK)

Jelentős frekvencia csökkenéssel járó üzemzavari helyzetben a frekvencia adott érték alá csökkenésének megakadályozására alkalmazzák. Az FTK rendszer adott értékű frekvencia csökkenés esetén a hozzá rendelt vonalcsoportok kikapcsolásával csökkenti a rendszer terhelését. Az egyes fokozatok frekvencia beállítását, késleltetési idejét és a fokozatokba bevont teljesítmények nagyságát a Rendszerirányító határozza meg.

Az üzemzavari korlátozás az egyes felhasználóknál maximum 6 órán keresztül tartható fenn.

Hatósági villamos terheléskorlátozás

Elrendelésére a Kormányrendeletben meghatározott esetben kerülhet sor, ha a villamosenergia-rendszerben olyan mérvű teljesítmény-, vagy tüzelőanyag hiány lép fel, amelynek következtében a teljesítmény egyensúly helyreállítása várhatóan hosszabb időt vesz igénybe. Időtartama előre általában nem rögzíthető. A korlátozási teljesítményeket 18 fokozatba kell sorolni.

Végrehajtása a Rotációs Kikapcsolási Rend (továbbiakban RKR) alkalmazásával történik.

A hatósági villamos terheléskorlátozást Kormányrendelet alapján a Rendszerirányító operatív személyzete rendeli el és oldja fel.

A területi terheléskorlátozás

A helyi villamosenergia-elosztórendszerben általában több, egyidejűleg fellépő meghibásodás miatt szükségessé váló korlátozás. A területi terheléskorlátozás alkalmazására egy alállomás teljes vagy részleges üzemképtelensége esetén – amikor az alállomás felhasználói területének ellátása csak a középvezetű hálózatról lehetséges – kerül sor. A terheléskorlátozást az MVM Démász Áramhálózati Kft. üzemirányító szervezete rendeli el.

Tervezés

A rendszerirányító által biztosított alapadatok

A villamosenergia-szolgáltatás korlátozásához a rendszerirányító (MAVIR ZRt.) összeállítja és megküldi a kialakítandó fokozatok számát, az egyes fokozatokba bevonandó teljesítmény értékeket.

Az RKR tervezet összeállításának menete

- Az alapvető felhasználók körét – az illetékes megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság, az átviteli rendszerirányító és a területileg illetékes elosztó véleményének kikérése mellett – a Hivatal állapítja meg. A felhasználók alapvető felhasználóként történő kijelöléséről a megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság, a Honvédelmi Minisztérium, az egészségügyért felelős miniszter, a hálózati engedélyes, vagy a felhasználó javaslata alapján a Hivatal közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint hivatalból dönt.
- A 400 kW-nál nagyobb egyedi felhasználók listája tartalmazza a csúcsidei és a csúcsidőn kívüli szerződött teljesítményeket.
- Üzemirányítás gyűjti össze a középvezetű vonalak téli csúcsterheléseit.
- A rendszerirányító által adott alapadatokból (18 csoport), valamint az összegyűjtött felhasználói adatokból az üzemirányítás összeállítja a sorrendtervezetet. A tervezés során biztosítani kell az egyes fokozatokban előírt teljesítményeket.

- A kikapcsolásokat az alapvető felhasználók korlátozása nélkül kell végrehajtani. A kikapcsolásra felvett középfeszültségű leágazásokon alapvető felhasználó nem lehet.

Jóváhagyás

- Az üzemirányítás által összeállított RKR tervezetet a rendszerirányító (MAVIR ZRt.) részére kell megküldeni.
- MAVIR ZRt. az országos összesítés után a tervezetet a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (továbbiakban: MEKH) részére továbbítja jóváhagyásra.
- A MEKH határozatban történő jóváhagyás után az RKR-t megküldi a rendszerirányítónak és az MVM Démász Áramhálózati Kft.-nek is.

Felhasználói tájékoztatás

- A jóváhagyás után az MVM Démász Áramhálózati Kft. tájékoztatja az RKR-be határozattal bevont egyedi felhasználókat, hogy mely RKR csoportba, fokozatba lettek besorolva.
- A határozat szerinti besorolás a hálózathasználati szerződés részévé válik, a felhasználóknak az RKR végrehajthatósága érdekében nyilatkozniuk kell az esetleges erre vonatkozó utasítás vételére feljogosított személyek elérhetőségéről.

Felkészülés az RKR végrehajtására

- A jóváhagyott RKR alapján az üzemirányító szolgálat számára előre összeállított táblázatok készülnek, melyek figyelembevételével kerül végrehajtásra - elrendelés esetén - a kikapcsolás.
- Vonali felhasználóknál a táblázat tartalmazza: a vonal nevét, fokozatát, téli csúcsterhelését.
- Az egyedi felhasználóknál a táblázat tartalmazza: a felhasználó nevét; fokozatát; az elektronikus nevét és elérhetőségét, a felhasználó szerződött teljesítményét (csúcsidei/csúcsidőn kívüli); a felhasználó nem nélkülözhető teljesítményét.

Elrendelés

- Az RKR elrendelését a Kormány határozatnak megfelelően a rendszerirányító végzi távbeszélőn keresztül az üzemirányító szolgálat felé.
- Az RKR előre látható, tervezett alkalmazása esetén a Rendszerirányító az időben soron következő kikapcsolandó csoportokról – a tényleges végrehajtást megelőzően legalább egy órával – értesíti az üzemirányító szolgálatot, aki ennek alapján elvégzi az egyedi felhasználók kiértesítését.

Végrehajtás

- Az RKR-t a rendszerirányító rendeli el.
- Az RKR végrehajtását az üzemirányító szolgálat a MAVIR ZRt. által kiadott kapcsolási eljárásrend alapján végzi el.

- Az előre elkészített RKR táblázatok alapján az előre elrendelt időpontban, az elrendelt fokozatba tartozó vonali felhasználókat az üzemirányító szolgálat telemechanikai távműködtetéssel kapcsolja ki.
- Az egyedi felhasználók előzetesen távbeszélőn utasítást kapnak az üzemirányító szolgálattól az előre meghatározott időpontban szükségesé váló kikapcsolásra, illetve a vételezett teljesítmény csökkentésére.
- Az RKR-t 3 óránál nem hosszabb időtartamú – felhasználói megkülönböztetés nélküli – periódusokban váltakozva kell alkalmazni.
- Amennyiben a korábbi elrendeléssel a felhasználói kör 100 %-a bevonásra került az RKR-be, úgy rotációra nincs mód. Rotációt max. 50 %-os felhasználói kör bevonása esetén lehet végezni.

Feloldás

- Az RKR feloldását a rendszerirányító útmutatása alapján az Üzemirányító szervezet végzi.
- A feloldás után azonnal (vagy a feloldáskor meghatározott időpontban) az üzemirányító szolgálat megkezdi a vonali felhasználók visszakapcsolását telemechanikai távműködtetéssel.
- Az egyedi felhasználók visszakapcsolására az üzemirányító telefonon ad utasítást.

Dokumentálás

- A végrehajtott RKR dokumentálása az üzemirányító szolgálat által az előre készített táblázatok megfelelő helyeinek kitöltésével történik. Az összesítést az üzemirányító szolgálat végzi.
- Az RKR legfontosabb adatai az üzemi naplóban is rögzítésre kerülnek: elrendelt csoport fokozata, elrendelés időpontja, végrehajtás időpontja, feloldás időpontja.
- A végrehajtott RKR-ről összegyűjtött adatok rendelkezésre állását követően – előzetes tájékoztatási céllal – írásban (e-mail formában) megküldésre kerülnek a MAVIR ZRt. részére.
- Az RKR eseményeket kiértékelő táblázat minden korlátozási típusra és fajtára külön készül és a korlátozási esemény megszűnését követő 36 órán belül megküldésre kerül a rendszerirányító részére.
- A rendszerirányító részére a tájékoztatás az üzemirányító szolgálat feladata.